

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8CoE/122/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4212221818
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 08. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Hušeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2013:4212221818.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený spoločnosťou Advocate, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 36 865 141, zastúpená konateľom a advokátom JUDr. Martinom Máčajom, proti povinnému: C. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., F. XXXX/X, o vymozenie sumy 677,17 Eur s príslušenstvom, vedenej u súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, so sídlom Bratislava, Záhradnícka 60, pod sp. zn. EX 19049/12, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Komárno č. k. 8Er/1550/2012-12 zo dňa 14. januára 2013, takto jednohlasne

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zamietol žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zo dňa 15.10.2012. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, § 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 39, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1, 2, 3, 4 písm. r), ods. 5, § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ako aj s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/146/2011 zo dňa 13.10.2011. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvého stupňa uviedol, že návrhom na vykonanie exekúcie spísanom vo forme zápisnice pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým dňa 27.08.2012 sa oprávnený domáhal voči povinnému vymozenia pohľadávky vo výške 677,17 Eur s príslušenstvom na podklade exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku vydaného Stálym rozhodcovským súdom zriadeným Slovenskou rozhodcovskou, a.s., so sídlom Bratislava, Karloveské rameno 8, sp. zn. SR 06330/11 zo dňa 21.07.2011. Podľa zmluvy o úvere, ktorú uzavrel oprávnený s povinným a ktorá bola podkladom pre rozhodcovský rozsudok, ktorý je exekučným titulom v tomto exekučnom konaní, sa veriteľ (oprávnený), ktorý koná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti, zaviazal poskytnúť dlžníkovi (povinnému), ktorý nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti, zaviazal poskytnúť úver v celkovej výške 300,00 Eur a dlžník sa zaviazal celkovo zaplatiť čiastku 588,00 Eur. Súd prvého stupňa posúdil predloženú úverovú zmluvu uzavretú dňa 20.10.2010 ako zmluvu spotrebiteľskú. V danej veci nebolo preukázané, že dlžník - povinný, je podnikateľským subjektom, preto je možné vzhľadom na všetky zákonné kritériá považovať aj daný zmluvný vzťah medzi dodávateľom - oprávneným a spotrebiteľom - povinným za spotrebiteľský vzťah v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka a následne ho potom aj podriaďiť právnomu režimu tejto normy upravujúcej problematiku spotrebiteľským zmlúv a spotrebiteľských vzťahov. Mal za to, že súčasťou zmluvy o úvere sú aj Všeobecné podmienky poskytnutia úveru, ktoré v článku 14 obsahujú rozhodcovskú doložku. Podľa nej zmluvné strany sa dohodli, že pred rozhodnutím sporu v konaní pred rozhodcovským súdom môže ktorákoľvek zmluvná strana využiť mediáciu, pri ktorej zmluvné strany pomocou mediátora riešia spor, ktorý vznikol z tejto zmluvy o úvere, ručiteľského vyhlásenia, dohody o vyplnení zmeniek vrátane sporu o ich platnosť, výklad alebo zrušenie. Mediačná dohoda: Všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy o

úvere, ručiteľského vyhlásenia, dohody o vyplnení zmienek a zmenky, vrátane sporu o ich platnosť, výklad alebo zrušenie môžu byť riešené pred Mediačným centrom, registrovanom na Ministerstve spravodlivosti Slovenskej republiky, zriadenom a vedenom spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a.s., so sídlom Karlové rameno 8, 841 04 Bratislava I, IČO: 35 922 761. Z úverových zmluvných podmienok spoločnosti POHOTOVOST s.r.o., ktoré tvoria súčasť zmluvy zistil, že v týchto je obsiahnutá neprijateľná podmienka a to rozhodcovská doložka v zmysle § 53 ods. 1 OZ. Táto doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa tým, že znemožňuje spotrebiteľovi zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu a ponecháva ho výlučne na vôli dodávateľa. Z hľadiska ochrany spotrebiteľa nie je rozdiel medzi výhradnou rozhodcovskou doložkou a voľbou dodávateľa, ktorý spotrebiteľovi rozhodcovské konanie vnúti, ako najvhodnejší spôsob rozhodovania sporu. Rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal na výber vzhľadom na jej splynutie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo sa podrobiť všetkým obchodným podmienkam, a teda aj rozhodcovskému konaniu. Doložka nebola dojednaná v čase vyššej bdelosti spotrebiteľa, ale na začiatku zmluvného vzťahu. Takto formulovaná doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, a preto je v zmysle § 53 ods. 4 OZ neplatná. Zároveň poukázal na skutočnosť, že nešlo o individuálne dojednanie tejto doložky, na ktoré by povinný, teda spotrebiteľ, bol zvlášť upozornený, ktoré by bolo s povinným zvlášť dojednané, on by bol s týmto ustanovením zmluvy súhlasil a prejavil by svoj súhlas podpisom. Podpis na úverovej zmluve nemožno, podľa názoru súdu prvého stupňa, považovať zároveň aj za prejav súhlasu s rozhodcovskou doložkou, na jej platnosť je nevyhnutné jej individuálne dojednanie a individuálny prejav vôle účastníkov zmluvného vzťahu podpisom, ktorý v tomto prípade nebol dodržaný. Povinný sa tak bez vlastnej vôle a možnosti pričinenia vzdal vopred svojich práv, čo je v rozpore s ustanovením § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Tým, že takto formulovaná rozhodcovská doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, je v zmysle ustanovenia § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka neplatná. Ak nedošlo k uzatvoreniu platnej rozhodcovskej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a vydať rozhodcovský rozsudok. Takto vydaný rozsudok nie je vykonateľný a nemôže byť ani exekučným titulom, pretože nie je spôsobilý byť podkladom na nútený výkon rozhodnutia. Pri preskúvaní toho, či je predložené rozhodnutie vykonateľným exekučným titulom sa zameral aj na zistenie, či bol predložený rozsudok vydaný orgánom s právomocou na jeho vydanie a či z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisoch ide o rozhodnutie vykonateľné po formálnej a materiálnej stránke. S poukazom na uvedené skutočnosti zistil, že rozhodnutie predložené v tomto exekučnom konaní ako exekučný titul nespĺňa náležitosti vykonateľného rozhodnutia, pretože ho vydal orgán, ktorý nemal právomoc vo veci konať a rozhodovať. Vzhľadom na to je možné vychádzať z toho, že ak neexistuje rozhodcovský rozsudok, ktorý je spôsobilý byť exekučným titulom buď z hľadiska formálneho alebo z hľadiska materiálneho, exekúcia je neprípustná, čo je dôvod na zamietnutie žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, preto súd prvého stupňa žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie oprávnený. Namietal nesprávne právne posúdenie veci. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Poukázal na Rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3Cdo 70/2003, ako aj na ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku a ustanovenia § 45 ods. 1, 2 zákona č. 244/2002 Z.z. (o rozhodcovskom konaní), na základe čoho mal za to, že exekučný súd v prejednávanej veci prekročil rámec svojej preskúvacej činnosti. Namietal, že formálne preskúvanie exekučného titulu sa obmedzuje na dodržiavanie všetkých formálnych náležitostí exekučného titulu tak ako ich vyžaduje ustanovenie § 34 zákona o rozhodcovskom konaní. K uvedenému dodal, že preskúvaním materiálnej stránky zisťuje exekučný súd, či sú splnené hmotnoprávne predpoklady exekučného titulu (dovolenosť, možnosť a súlad s dobrými mravmi), preto je toho názoru, že v rámci preskúvania exekučného titulu po materiálnej stránke, nemôže exekučný súd skúmať samotné rozhodcovské konanie. Poukázal na to, že exekučný súd nemôže v rámci exekučného konania zaujímať právne stanoviská a úvahy k výroku samotného exekučného titulu a musí sa obmedziť len na také dôvody zastavenia exekúcie, ktoré majú povahu skutkovo zjavných dôvodov, teda nemôže sa jednať o dôvody právneho posúdenia veci. Namietal, že postupom súdu v tejto veci a jeho výkladom ustanovenia § 45 zákona o rozhodcovskom konaní dochádza k nahradzovaniu konania o žalobách o zrušenie rozhodcovských rozsudkov (podľa ust. § 40 cit. právneho predpisu) exekučným konaním, čo je v rozpore s obsahom a účelom zákona o rozhodcovskom konaní. Okrem toho namietal nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia, ako aj to, že súd neposudzoval danosť existencie podmienok spotrebiteľského vzťahu stanovených v hypotéze príslušnej danej normy. Mal za

to, že na daný prípad nie je prípustné aplikovať ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pretože súd musí pri posúdení vzťahu ako spotrebiteľského mať napevno ustálené, že fyzická osoba, ktorá uzatvára zmluvu na predtlačenom formulári je v skutočnosti spotrebiteľom. Na základe uvedeného dospel k názoru, že keď exekučný súd posudzoval exekučný titul aj z jeho vecnej a právnej stránky - teda vykonával dokazovanie ohľadom nesúladu exekučného titulu so zákonom, opomenul, že mohol a mal posudzovať aj to, do akej miery a akej časti je exekučný titul podľa jeho názoru súladný so zákonom. S poukazom na rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 87/04 zdôraznil, že súd pri svojej rozhodovacej činnosti má postupovať prioritne tak, aby dodržiaval zásadu pacta sunt servanda a z toho vyplýva zásada vykladať dôvody neplatnosti právneho úkonu skôr reštriktívne. Vzhľadom na uvedené oprávnený už nemá inú možnosť uplatniť si svoje právo a to z dôvodu prekážky rozhodnutej veci.

Súdny exekútor sa k odvolaniu oprávneného nevyjadril.

Napadnuté uznesenie vydal vyšší súdny úradník. Zákonný sudca sa vyjadril, že nemieni odvolaniu oprávneného vyhovieť.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo podľa § 212 ods. 1 OSP, § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné zrušiť podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP a vec mu vrátiť tomuto súdu na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 2 OSP.

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že predmetné exekučné konanie začalo dňa 27.08.2012, kedy bola pred súdnym exekútorom spísaná zápisnica o návrhu na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu - Rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom - Slovenská rozhodcovská, a.s., č. k. SR 06330/11 zo dňa 21.07.2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 30.08.2011 a vykonateľnosť dňa 02.09.2011, podkladom ktorého bola Zmluva o úvere č. 408400083 zo dňa 20.10.2010 zabezpečená zmenkou vystavenou dňa 20.10.2010. Súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý podaním zo dňa 31.08.2012, ktoré bolo doručené súdu prvého stupňa dňa 15.10.2012 požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na základe vyššie označeného exekučného titulu. Následne súd prvého stupňa obsadený vyšším súdnym úradníkom vydal napadnuté uznesenie.

Konanie a rozhodovanie všeobecných súdov sa uskutočňuje v predpísanom ústavnom a zákonom rámci, rešpektovanie ktorého vylučuje svojvôľu v ich postupe, pričom vylúčenie svojvôle sa zabezpečuje viacerými prostriedkami, vrátane ich povinnosti svoje rozhodnutie odôvodniť. Odôvodnenie rozhodnutí dovoľuje účastníkom konania posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné právne predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní o veci samej. Odôvodnenie rozhodnutí tvorí v tomto smere súčasť spravodlivého súdneho procesu a zodpovedá základnému právu na súdnu ochranu, podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

V danej právnej veci odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa neodôvodnil svoje rozhodnutie v súlade s ustanovením § 169 ods. 1 OSP a týmto svojím postupom odňal účastníkom konania možnosť konať pred súdom, keď jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné pre absenciu dostatku dôvodov.

Odvolací súd dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je potrebné podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Je tomu tak z dôvodu, že v odôvodnení napadnutého uznesenia súdu prvého stupňa absentuje dostatok skutkových a právnych dôvodov, na základe ktorých súd prvého stupňa prijal právny záver o neplatnosti rozhodcovskej doložky pre jej neprijateľnosť.

Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že rozhodcovská doložka je súčasťou zmluvy a je neplatná pre svoju neprijateľnosť, keď na strane 3 odôvodnenia napadnutého uznesenia uviedol zrejme text rozhodcovskej doložky a na strane 4, 5 odôvodnenia napadnutého uznesenia uviedol dôvody neprijateľnosti rozhodcovskej doložky a tiež uviedol, že táto je súčasťou obsahu formulárovej zmluvy, avšak neuviedol v ktorom článku, resp. v ktorom bode zmluvy, resp. všeobecných podmienok je uvedená.

Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že z obsahu zmluvy a z obsahu predložených Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré poskytol oprávnený súdu prvého stupňa /č.l. 5 spisu/ nie je zrejmá tá skutočnosť, či ich súčasťou bola aj rozhodcovská doložka citovaná súdom prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia.

V týchto podmienkach v článku 14 sa len konštatuje, že "...Zmluvné strany sa dohodli, že pred rozhodnutím sporu v konaní pred rozhodcovským súdom môže ktorákoľvek zmluvná strana využiť mediáciu, pri ktorej zmluvné strany pomocou mediátora riešia spor, ktorý vznikol z tejto zmluvy o úvere, ručiteľského vyhlásenia, dohody o vyplnení zmeniek a zmenky vrátane sporu o ich platnosť, výklad alebo zrušenie." a "Všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy o úvere, ručiteľského vyhlásenia, dohody o vyplnení zmeniek a zmenky, vrátane sporu o ich platnosť, výklad alebo zrušenie budú riešené Mediačným centrom, registrovanom na Ministerstve spravodlivosti SR, zriadenom a vedenom spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a.s. so sídlom Karlovarské rameno 8, 841 04 Bratislava..." „...V prípade, ak druhá strana nebude súčinná pri riešení sporu mediáciou, najmä, avšak nie je výlučne, ak sa nedostaví na ústne konanie alebo nebude si preberať zásielky doručované Mediačným centrom alebo na také zásielky nebude odpovedať, má sa za to, že nemá záujem o riešenie sporu mediáciou a mediačné konanie tak zmarila.“

Odvolací súd dospel k záveru, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, pokiaľ ide o rozhodcovskú doložku nekorešponduje tiež s vyššie uvedeným dojednaním, doposiaľ zistený skutkový stav veci neobstojí, potom súd prvého stupňa prijal predčasne právny záver, keď mal za to, že rozhodcovská doložka je neplatná pre jej neprijateľnosť. V ďalšom konaní súd prvého stupňa musí opätovne zistiť skutkový stav veci v naznačenom smere a následne v danej právnej veci rozhodne.

S poukazom na vyššie uvedené podstatné dôvody odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odvolací súd rozhodol v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.